

Stanovisko Európskeho výboru regiónov – Energetický balík o plyne, vodíku a emisiách metánu

(2022/C 498/13)

Spravodajca:	Jakub CHEŁSTOWSKI (EKR/PL), maršálek Sliezskeho vojvodstva
Referenčné dokumenty:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a s vodíkom COM(2021) 803 final Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vnútornom trhu s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a vodíkom COM(2021) 804 final Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/942 COM(2021) 805 final

I. NÁVRHY ZMIEN

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a s vodíkom

COM(2021) 803 final

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 6

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
[...] Rovnako je účelom tejto smernice vytvoriť regulačný rámec, ktorý pre všetkých účastníkov trhu bude vytvárať možnosti a stimuly, aby pri plánovaní činnosti zohľadňovali prechodnú úlohu fosílného plynu v snahe predísť odkázanosti na určitého dodávateľa a zabezpečiť postupné a včasné vyradenie fosílného plynu, predovšetkým vo všetkých relevantných priemyselných sektoroch a na účely vykurovania.	[...] Rovnako je účelom tejto smernice vytvoriť regulačný rámec, ktorý pre všetkých účastníkov trhu bude vytvárať možnosti a stimuly, aby zohľadňovali prechodnú úlohu fosílného plynu s cieľom prispôsobiť novovybudovanú infraštruktúru zemného plynu nízkouhlíkovým a obnoviteľným plynom , v snahe predísť odkázanosti na určitého dodávateľa počas jej amortizácie a zabezpečiť postupné a včasné vyradenie fosílného plynu, predovšetkým vo všetkých relevantných priemyselných sektoroch a na účely vykurovania.

Zdôvodnenie

S cieľom zvýšiť využívanie dekarbonizovaných plynov je nevyhnutné, aby investičné plány pre novú plynárenskú infraštruktúru vrátane plynovodov, terminálov LNG a zásobníkov plynu zohľadňovali taký spôsob navrhovania a výstavby infraštruktúry, aby bola už od začiatku prispôbená dekarbonizovaným plynom.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 9

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Nízkouhlíkové palivá, napríklad nízkouhlíkový vodík, však môžu pri energetickej transformácii zohrať určitú úlohu, predovšetkým v krátkodobom a strednodobom horizonte v snahe rýchlo znížiť emisie existujúcich palív a podporiť zavádzanie obnoviteľných palív, akým je obnoviteľný vodík. Na podporu transformácie je potrebné stanoviť prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov platnú pre nízkouhlíkový vodík a syntetické plynné palivá. [...]</p>	<p>[...] Nízkouhlíkové palivá, napríklad nízkouhlíkový vodík, však môžu pri energetickej transformácii zohrať určitú úlohu, predovšetkým v krátkodobom a strednodobom horizonte v snahe rýchlo znížiť emisie existujúcich palív a podporiť zavádzanie obnoviteľných palív, akým je obnoviteľný vodík. Dôležitým obnoviteľným palivom na splnenie cieľov v oblasti klímy je aj biometán, ktorý je pomerne dobre kompatibilný so súčasnou infraštruktúrou zemného plynu (priamo využiteľné [alternatívne] palivo) a EÚ má veľký vnútorný potenciál na jeho výrobu. V snahe konsolidovať rozvoj trhu s biometánom by sa členské štáty mali zamerať najmä na investície v súlade so zásadami kaskádového využívania biomasy s cieľom výrazne zvýšiť výrobu bioplynu a biometánu z existujúceho odpadu v rozptýlenej forme v odvetviach, ako je poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a komunálne hospodárstvo. Malo by sa vylúčiť pestovanie rastlín na výlučné použitie v zariadeniach na výrobu bioplynu, ako aj výstavba zariadení na výrobu bioplynu, ktoré sú závislé od zachovania masového chovu hospodárskych zvierat. Na podporu transformácie je potrebné stanoviť prahovú hodnotu zníženia emisií skleníkových plynov platnú pre nízkouhlíkový vodík a syntetické plynné palivá.</p>

Zdôvodnenie

Rozvoj odvetvia bioplynu a biometánu je z krátkodobého hľadiska dôležitý pre čiastočné zníženie závislosti od dodávok zemného plynu z Ruska, ako aj pre rozvoj miestnych energetických spoločností v odvetviach, ako je poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo alebo komunálne hospodárstvo, kde sa odpad môže transformovať na výrobný substrát. Malo by sa však výslovne objasniť, že spaľovať možno len biometán, ktorý už existuje. Pestovanie rastlín určených na zásobovanie zariadení na výrobu bioplynu a zachovanie masového chovu hospodárskych zvierat s výlučným cieľom získať bioplyn a biometán na energetické účely sa musia vylúčiť, pretože spomaľujú zelenú transformáciu.

Pozmeňovací návrh 3

Odôvodnenie 20

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Hoci je elektrifikácia kľúčovým prvkom zelenej transformácie, domácnosti budú naďalej odoberať zemný plyn vrátane rastúceho objemu obnoviteľného plynu.</p>	<p>[...] Hoci je elektrifikácia kľúčovým prvkom zelenej transformácie, domácnosti budú naďalej odoberať zemný plyn vrátane rastúceho objemu obnoviteľného plynu. S cieľom umožniť domácnostiam odber a využívanie obnoviteľných plynov by členské štáty v spolupráci s Európskou komisiou mali so zainteresovanými účastníkmi trhu začať dialóg o technologickej dostupnosti vhodných odberných zariadení, ako aj o možných nákladoch na ich zavádzanie.</p>

Zdôvodnenie

Rozvinutý trh s dekarbonizovanými plynmi bude musieť zohľadniť maloobchodných odberateľov, ktorými budú domácnosti a časť MSP. Bez modernizácie alebo nákupu nových vykurovacích a chladiacich zariadení budú mať koncoví odberatelia technické ťažkosti alebo nebudú schopní prejsť z fosílnych palív na dekarbonizované plyny.

Pozmeňovací návrh 4

Odôvodnenie 108

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Regulačné orgány a ACER by mali poskytovať informácie o trhu s vodíkom v snahe zabezpečiť transparentnosť vrátane aspektov, ako sú dodávky a dopyt, infraštruktúra transportu, kvalita služby, cezhraničný obchod, spotrebiteľské ceny, trhová likvidita.</p>	<p>[...] Regulačné orgány a ACER by mali poskytovať informácie o trhu s vodíkom v snahe zabezpečiť transparentnosť vrátane aspektov, ako sú dodávky a dopyt, infraštruktúra transportu, kvalita služby, cezhraničný obchod, spotrebiteľské ceny, trhová likvidita. Transparentnosť trhu by mala zahŕňať aj podrobné určenie nákladov na vybudovanie novej infraštruktúry pre dekarbonizované plyny vo všetkých členských štátoch. Národné regulačné orgány by preto v spolupráci s vnútroštátnymi prevádzkovateľmi sietí mali vypracovať podrobné ekonomické výpočty budúcich investičných nákladov na rozšírenie infraštruktúry pre dekarbonizované plyny. Vďaka tomu bude možné realisticky napláňovať rozvoj siete, odhaliť prípadné medzery vo financovaní a vytvoriť príležitosti pre zostavenie tarifnej politiky, z ktorej budú mať prospech tak prevádzkovatelia, ako aj odberatelia.</p>

Zdôvodnenie

Náklady na budovanie infraštruktúry pre dekarbonizované plyny sa môžu v jednotlivých členských štátoch značne líšiť. Mala by sa zohľadniť perspektíva miestnych nákladov s cieľom riadne napláňovať rozvoj trhu s nízkouhlíkovými a obnoviteľnými plynmi.

Pozmeňovací návrh 5

Článok 4 ods. 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Odchylny od odsekov 1 a 2 môžu členské štáty uplatňovať verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu pre energeticky chudobných alebo zraniteľných odberateľov v domácnosti. Na takéto verejné zásahy sa vzťahujú podmienky uvedené v odsekoch 4 a 5.</p>	<p>[...] Odchylny od odsekov 1 a 2 môžu členské štáty uplatňovať verejné zásahy do stanovovania cien dodávok zemného plynu pre energeticky chudobných alebo zraniteľných odberateľov v domácnosti alebo chránených odberateľov podľa vymedzenia v nariadení (EÚ) 2017/1938. Na takéto verejné zásahy sa vzťahujú podmienky uvedené v odsekoch 4 a 5.</p> <p>V prípade dlhodobého výrazného zvýšenia cien sa môžu intervencie, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v odsekoch 4 a 5, rozšíriť na inú skupinu odberateľov, aby sa predišlo negatívnym dôsledkom energetickej chudoby.</p>

Zdôvodnenie

Návrh Komisie je príliš obmedzený v prípade prudkého zvýšenia cien. Zmena sa týka možnosti doplniť kategóriu chránených odberateľov, ako sú vymedzení v nariadení (EÚ) 2017/1938 o bezpečnosti dodávok.

Pozmeňovací návrh 6

Článok 8 ods. 11

(Nový odsek)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>11. S cieľom môcť preukázať koncovým odberateľom, aké množstvo energie v energetickom mixe daného dodávateľa obnoviteľných a nízkouhlíkových palív pochádza z obnoviteľných zdrojov v pomere k množstvu energie uvádzanej na trh a dodávanej spotrebiteľom na základe zmlúv, členské štáty zabezpečia, aby sa na žiadosť výrobcu obnoviteľných a nízkouhlíkových palív mohli vydávať potvrdenia o pôvode v súlade s článkom 19 ods. 7 písm. b) bod ii) smernice (EÚ) 2018/2001 v súvislosti s plynom vrátane bioplynu, biometánu, vodíka, amoniaku, metanolu a syntetických plynných palív. Okrem toho je nevyhnutné, aby si koncoví odberatelia uvedomovali význam zelenej transformácie a aby boli informovaní o rozmanitosti obnoviteľných alebo nízkouhlíkových palív a svojom práve žiadať záruku pôvodu.</p>

Zdôvodnenie

Rozvoj prepojeného európskeho trhu s nízkouhlíkovými a obnoviteľnými palivami si bude vyžadovať používanie nástrojov na poskytovanie informácií o pôvode plynov vyrábaných a dodávaných koncovým odberateľom.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 10 ods. 1

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Členské štáty zabezpečia, aby všetci koncoví odberatelia mali právo na dodávky plynov od dodávateľa, ak s tým dodávateľ súhlasí, bez ohľadu na to, v akom členskom štáte je dodávateľ zaregistrovaný, pokiaľ dodávateľ dodržiava platné obchodné pravidlá a pravidlá vyvažovania. Členské štáty v tejto súvislosti prijímú všetky opatrenia, aby administratívne postupy nediskriminovali dodávateľov, ktorí sú už zaregistrovaní v inom členskom štáte.</p>	<p>[...] Členské štáty zabezpečia, aby všetci koncoví odberatelia mali právo na dodávky plynov od dodávateľa, ak s tým dodávateľ súhlasí, bez ohľadu na to, v akom členskom štáte je dodávateľ zaregistrovaný, pokiaľ dodávateľ dodržiava platné obchodné pravidlá a pravidlá vyvažovania, ako aj požadované povolenia, ktoré na základe článku 7 ods. 2 udeľujú regulačné orgány členského štátu, v ktorom sa uskutočňuje dodávka plynu. Členské štáty v tejto súvislosti prijímú všetky opatrenia, aby administratívne postupy nediskriminovali dodávateľov, ktorí sú už zaregistrovaní v inom členskom štáte.</p>

Zdôvodnenie

Požiadavka, aby dodávateľa spĺňali normy v členských štátoch, zaisťuje bezpečnosť dodávok pre odberateľov. Zvyšná časť ustanovenia zaručuje, že takéto normy nebudú diskriminačné.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 26

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Členské štáty umožnia prístup pre obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny na trh a k infraštruktúre bez ohľadu na to, či sú zariadenia na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov pripojené k distribučnej a prepravnej sieti.</p>	<p>[...] Členské štáty umožnia prístup pre obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny na trh a k infraštruktúre bez ohľadu na to, či sú zariadenia na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov pripojené k distribučnej a prepravnej sieti, ak sa považujú za prospešné na základe národných plánov rozvoja siete podľa článku 51. Členské štáty zabezpečia, aby sa zaviedli potrebné mechanizmy na zaručenie spravodlivého a primeraného rozdelenia nákladov súvisiacich s pripojením nových zariadení na výrobu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov.</p>

Zdôvodnenie

Cieľom zavedenia kompenzačných mechanizmov je zabezpečiť, aby sa náklady neprenášali nespravodlivo na ostatných užívateľov siete, a zaručiť rovnaké podmienky na trhu. Mali by sa pripojiť len tie zariadenia, ktorých pripojenie do distribučných a prenosových sústav predstavuje jasnú pridanú hodnotu, keďže dlhodobo by sa dôraz mal klásť na udržateľný rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov a najmä na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 51 ods. 2 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>b) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch;</p>	<p>b) uvádza všetky investície, ktoré už boli schválené, a nové investície, ktoré sa budú musieť zrealizovať v nasledujúcich troch rokoch spolu s podrobnou ekonomickou analýzou vrátane nákladov na výstavbu alebo modernizáciu existujúcej infraštruktúry pre nízkouhlíkové a obnoviteľné plyny a uvedením existencie prípadných medzier vo financovaní v porovnaní s konvenčnou infraštruktúrou zemného plynu;</p>

Zdôvodnenie

Dlhodobé plánovanie rozvoja nízkouhlíkovej a obnoviteľnej plynárskej infraštruktúry musí zahŕňať podrobné plánovanie nákladov. Ponechanie podrobných hospodárskych otázok na výhradnú zodpovednosť prevádzkovateľov prepravných a distribučných plynárskych sietí môže viesť k ťažkostiam pri presadzovaní investičných cieľov.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 72 ods. 4 písm. f)

(Nové písmeno)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p><i>f) vytvoriť experimentálne regulačné prostredia s cieľom udeľovať ciele a dočasné výnimky z národných, regionálnych alebo miestnych legislatívnych rámcov pre inovačné investície do nízkouhlíkových a obnoviteľných plynov. Cieľom vytvorenia takéhoto experimentálneho regulačného prostredia je urýchliť investície do nízkouhlíkových a obnoviteľných plynov, najmä v tých členských štátoch, v ktorých tieto investície nebudú plne v súlade s existujúcimi právnymi a regulačnými rámcami. Zároveň by to mohlo uľahčiť následné prispôsobenie regulačného prostredia.</i></p>

Zdôvodnenie

Odporúča sa vytvoriť experimentálne regulačné prostredia, ktoré umožnia udeliť dočasnú výnimku z národných, regionálnych alebo miestnych legislatívnych rámcov inovačným investíciám, pre ktoré ešte nebolo vytvorené zodpovedajúce právne prostredie.

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o vnútornom trhu s obnoviteľnými plynmi a zemným plynom a vodíkom

COM(2021) 804 final

Pozmeňovací návrh 11

Odôvodnenie 42

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
<p>[...] Popri zabezpečení harmonizovaného prístupu ku kvalite plynu pre cezhraničné prepojovacie body by mala byť zachovaná flexibilita členských štátov, pokiaľ ide o uplatňovanie noriem kvality plynu v ich domácich sieťach zemného plynu.</p>	<p>[...] Popri zabezpečení harmonizovaného prístupu ku kvalite plynu pre cezhraničné prepojovacie body by mala byť zachovaná flexibilita členských štátov, pokiaľ ide o uplatňovanie noriem kvality plynu v ich domácich sieťach zemného plynu. Na zabezpečenie vysoko integrovaného, interoperabilného a transparentného trhu s nízkouhlíkovými a obnoviteľnými plynmi, ktorých objem v sústave zemného plynu bude nevyhnutne čoraz väčší, budú potrebné potvrdenia o pôvode. Účelom takýchto potvrdení bude certifikovať zdroj výroby plynu a potvrdiť vytvorenú uhlíkovú stopu s cieľom zabezpečiť, aby výrobcovia a koncoví odberatelia mohli obchodovať štandardizovaným spôsobom, a zdokumentovať dosiahnuté zníženia emisií CO₂.</p>

Zdôvodnenie

Bez potvrdenia o pôvode nebude možné certifikovať zdroj výroby a potvrdiť uhlíkovú stopu daného plynu, čo znemožní vykonávanie politik v oblasti klímy a nefinančné vykazovanie.

Pozmeňovací návrh 12

Článok 43 ods. 1 písm. c)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
c) identifikuje investičné medzery, obzvlášť pokiaľ ide o cezhraničné kapacity.	c) identifikuje investičné medzery, obzvlášť pokiaľ ide o cezhraničné kapacity, ako aj o systémové prepojenia s tretími krajinami, z ktorých sa budú dovážať nízkouhlíkové a obnoviteľné plyny na pokrytie celkového dopytu Európskej únie po energii.

Zdôvodnenie

S cieľom zabezpečiť kontinuitu výroby v priemyselných odvetviach a energetickú bezpečnosť EÚ na novom trhu s nízkouhlíkovými a obnoviteľnými plynmi by kľúčovým bodom plánovania malo byť zaistenie dovozu požadovaných objemov vodíka z krajín mimo EÚ, aby sa udržateľne a bezpečne pokryli celkové energetické potreby EÚ.

Pozmeňovací návrh 13

Článok 43 ods. 4

(Nový odsek)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
—	4. V záujme vypracovania správneho, realistického a uskutočniteľného desaťročného plánu rozvoja siete pre celú Úniu by ACER, ENTSO pre plyn a ENTSO pre elektrinu mali začať proces konzultácií s národnými regulačnými orgánmi o nákladoch na výstavbu alebo modernizáciu infraštruktúry pre nízkouhlíkové a obnoviteľné plyny hneď po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. Týka sa to najmä presného plánovania investičných a prevádzkových výdavkov na nové aktíva, ako sú vodíkové terminály, elektrolyzéry a vodíkové siete.

Zdôvodnenie

Pozri vyššie.

Pozmeňovací návrh 14

Článok 60 ods. 1 písm. b)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
b) investície prispievajú k dekarbonizácii;	b) investície prispievajú k dekarbonizácii a takisto zabezpečujú, že novovybudovaná infraštruktúra zemného plynu bude navrhnutá tak, aby bola už od začiatku svojej prevádzky vhodná aj pre obnoviteľné a nízkouhlíkové plyny, čím sa minimalizuje riziko odkázanosti na určitého dodávateľa;

Zdôvodnenie

Pozri vyššie.

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/942

COM(2021) 805 final

Pozmeňovací návrh 15

Článok 3

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
—	<p><i>Posúdenie dlhodobého potenciálu obnoviteľných zdrojov plynu ako základ pre optimalizáciu rozvoja prepravnej a distribučnej siete</i></p> <p><i>1. Členské štáty sú zodpovedné za posúdenie potenciálu výroby biometánu na miestnej úrovni na celom svojom území v rámci svojich vnútroštátnych stratégií v oblasti bioplynu a biometánu. Toto posúdenie by sa malo vykonať do dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Môže vychádzať z existujúcich posúdení.</i></p> <p><i>2. Biomasa zohľadnená v tomto posúdení zahŕňa biomasu ako surovinu, ktorá je vymedzená v článku 2 smernice 2018/2001 (vrátane prílohy IX) a spĺňa kritériá EÚ v oblasti udržateľnosti.</i></p> <p><i>3. Vo fáze návrhu posúdenia členské štáty konzultujú s príslušnými regulačnými orgánmi a prevádzkovateľmi prepravných a distribučných sietí s cieľom stanoviť:</i></p> <p><i>a) územnú jednotku, v rámci ktorej sa vykonáva posúdenie výrobného potenciálu,</i></p> <p><i>b) pokiaľ ide o vymedzenie posudzovanej biomasy, geografickú blízkosť k existujúcim sieťam zemného plynu;</i></p> <p><i>4. Pri posudzovaní, zlepšovaní existujúceho posúdenia a následných aktualizáciách členské štáty konzultujú s regionálnymi a miestnymi samosprávami, ako aj s prevádzkovateľmi prepravných a distribučných sietí. Môžu konzultovať aj s inými relevantnými subjektmi.</i></p>

Zdôvodnenie

Posúdenie dlhodobého potenciálu výroby bioplynu a biometánu je predpokladom nákladovo efektívneho plánovania posilnenia siete s cieľom začleniť rastúce objemy biometánu do plynárenských sietí.

Pozmeňovací návrh 16

Článok 3 ods. 3

(Nový článok)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
—	<p>3. Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) spolu s národnými regulačnými orgánmi vykoná podrobný výpočet investičných a prevádzkových nákladov súvisiacich so znižovaním emisií metánu v každom členskom štáte. Prvý výpočet sa dokončí do ... [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a bude aktualizovaný každé tri roky. Výpočet investičných a prevádzkových nákladov je základom pre plánovanie tarifnej politiky a politiky financovania.</p>

Zdôvodnenie

Vykonávanie analýz úniku metánu, podávanie správ o emisiách metánu, ako aj potenciálne nové investície vedúce k zníženiu emisií metánu by mali zohľadňovať systémové náklady, ktoré nesmú viesť k zataženiu koncových odberateľov alebo k zvýšeniu energetickej chudoby v regiónoch.

Pozmeňovací návrh 17

Článok 10 ods. 4

(Nový odsek)

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
	<p>4. Komisia v spolupráci s medzinárodným strediskom pre monitorovanie emisií metánu prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví pre celú EÚ metodiku monitorovania, vykazovania a overovania emisií metánu na účely plnenia povinností stanovených v kapitolách 3, 4 a 5 tohto nariadenia.</p>

Zdôvodnenie

S cieľom začať vyvíjať koordinované úsilie na zníženie emisií metánu je potrebné zaviesť jednotnú metodiku monitorovania, vykazovania a overovania, ktorá bude platiť pre celý sektor a umožní pôvodcom emisií podávať správy transparentne a porovnateľne.

Pozmeňovací návrh 18

Články 12, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 28 a 29

Text navrhnutý Európskou komisiou	Zmena navrhnutá VR
Články 12, 14, 17, 18, 25, 26, 27, 28 a 29	<p><i>V článku 12 predĺženie záväzných lehôt o 12 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 14 predĺženie záväzných lehôt o 9 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 17 predĺženie záväzných lehôt o 9 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 18 predĺženie záväzných lehôt o 12 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 25 predĺženie záväzných lehôt o 12 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 26 predĺženie záväzných lehôt o 9 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 27 predĺženie záväzných lehôt o 9 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 28 predĺženie záväzných lehôt o 12 mesiacov.</i></p> <p><i>V článku 29 predĺženie záväzných lehôt o 12 mesiacov.</i></p>

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV (VR),

1. zdôrazňuje, že je potrebné chrániť spotrebiteľov pred vysokými cenami a zaručiť im bezpečnosť dodávok energie. Je to obzvlášť dôležité v súčasnej geopolitickej situácii.
2. V záujme dosiahnutia cieľov Európskej zelenej dohody, 8. environmentálneho akčného plánu a v súlade s Parížskou dohodou o zmene klímy by Únia mala čo možno najrýchlejšie a zároveň s ohľadom na energetickú bezpečnosť ukončiť používanie fosílnych palív vrátane zemného plynu a dosiahnuť vysoko energeticky účinné hospodárstvo založené prevažne na obnoviteľných zdrojoch energie. Preto je potrebné urýchlene vytvoriť spoločný rámec pre postupné vyradovanie zemného plynu.
3. Konštatuje, že zavádzanie vodíkového hospodárstva priamo závisí od včasného vybudovania a transformácie vodíkovej infraštruktúry. Realizácia mnohostranných projektov a iniciatív v dynamickom prostredí si vyžaduje vhodný právny rámec EÚ na zabezpečenie potrebnej istoty plánovania investícií.
4. Zdôrazňuje, že čoraz väčšie prenikanie dekarbonizovaných plynov by nemalo mať vplyv na kvalitu plynu pre koncových odberateľov.
5. Upozorňuje na potrebu vykonať analýzu nákladov na rozvoj infraštruktúry s cieľom zabezpečiť hospodársky predvídateľnú energetickú transformáciu. Na rozvoj infraštruktúry pre dekarbonizované plyny môžu byť potrebné dodatočné analýzy nákladov, ako aj štúdie vplyvu tejto transformácie v najvzdialenejších regiónoch vzhľadom na ich osobitné charakteristiky, ktoré sú náležite zakotvené v článku 349 ZFEÚ.
6. Vyzýva, aby sa predchádzalo vzniku uviaznutých aktív. Najmä novovybudované plynové aktíva by mali byť navrhnuté tak, aby sa zabezpečilo, že v budúcnosti budú môcť spolupôsť alebo spracúvať vysoké koncentrácie dekarbonizovaných plynov.

7. Odporúča vytvoriť experimentálne regulačné prostredia s cieľom zabezpečiť rozvoj integrovaného trhu s dekarbonizovanými plynmi v prípade, že na vnútroštátnej úrovni chýbajú dostatočné odvetvové právne predpisy.
8. Upozorňuje na možnosť vydávania potvrdení o pôvode pre nízkouhlíkové a obnoviteľné plyny, ktoré zabezpečia transparentný obchod na trhu.
9. Odporúča vytvoriť plán dovozu dekarbonizovaných plynov do EÚ s cieľom zachovať energetickú bezpečnosť a uspokojiť budúci dopyt.
10. Žiada, aby sa rozšírili právomoci ENTSOG v oblasti rozvoja trhu s nízkouhlíkovými a obnoviteľnými plynmi namiesto toho, aby sa na tento účel zriadila samostatná sieť ENNOH.
11. Výbor kritizuje navrhované prísne pravidlá vertikálneho a horizontálneho oddelenia vlastníctva vodíkovej siete. Sú v rozpore s cieľom krátkodobých a rozsiahlejších investícií do vodíkovej siete, ktorá bude efektívne vybudovaná a prevádzkovaná z existujúcej siete zemného plynu. Žiada preto, aby sa požiadavky z hľadiska oddelenia stanovené pre elektrickú energiu a plyn, najmä na úrovni distribučnej siete, zachovali aj pre vodík. Upozorňuje na možnosť ponechať rozvoj vodíkovej prepravnej siete na prevádzkovateľov prepravných sietí. Návrh, aby vodíkovú prepravnú sieť prevádzkovala samostatná spoločnosť nezávislá od prevádzkovateľa prepravnej plynárenskej siete, nemusí byť prospešný pre dynamiku energetickej transformácie.
12. Vyzýva na vytvorenie surovínovej základne pre bioplyn a biometán. Zabezpečenie dodávok biopalív bude dôležité z hľadiska optimálneho využívania potenciálu regiónov v súvislosti s týmito plynmi. Zároveň žiada vylúčiť pestovanie rastlín na výlučné použitie v zariadeniach na výrobu bioplynu, ako aj výstavbu zariadení na výrobu bioplynu, ktoré sú závislé od zachovania masového chovu hospodárskych zvierat.
13. Vyzýva na posúdenie dlhodobého potenciálu výroby bioplynu a biometánu na regionálnej úrovni, na základe ktorého bude možné určiť potenciál regionálneho rozvoja ekosystému dekarbonizovaných plynov.
14. Odporúča zaviesť spoločnú metodiku merania emisií metánu, ktorá umožní začať vyvíjať koordinované úsilie na zníženie emisií metánu v EÚ.
15. Upozorňuje na to, že metán ako palivo pre kogeneračné jednotky sa má používať len vo výnimočných prípadoch a prechodne.
16. Odporúča zohľadniť náklady vynaložené na úsilie o zníženie emisií metánu v EÚ. Európska komisia by mala v tejto súvislosti zohľadniť potrebné náklady, ktoré znášajú členské štáty, a v tejto súvislosti napláňovať finančnú pomoc, ktorú budú môcť priamo využiť koncoví odberatelia, najmä v menej rozvinutých regiónoch a v regiónoch s vysokým dopytom po teple.
17. Vyzýva, aby sa v právnych predpisoch EÚ plne uznalo a podporovalo využívanie bioplynu aj v doprave s cieľom znížiť emisie z hľadiska životného cyklu. V súčasnosti sa v taxonómii EÚ udržateľných činností považuje za udržateľnú činnosť výroba bioplynu, ale nie jeho využívanie v doprave.
18. Pripomína, že právomoci miestnych a regionálnych samospráv v Európskej únii sa líšia a že rozhodnutia by sa mali prijímať na tej úrovni verejnej správy, kde je to najúčinnnejšie. Konštatuje, že predložené legislatívne návrhy sú v súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality.

V Bruseli 12. októbra 2022

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Vasco ALVES CORDEIRO